

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

BẢN KHAI THÀNH TÍCH ĐỀ NGHỊ
XÉT TẶNG DANH HIỆU “NGHỆ NHÂN ƯU TÚ”

I. SO SÁM LÝ LỊCH

1. Họ và tên (khai sinh): **VŨ XUÂN NĂNG** Nam (Nữ) : Nam
2. Tên gọi khác (nếu có) : **VŨ VĂN NĂNG (CÔNG NĂNG)**
3. Ngày, tháng, năm sinh : 1952
4. Dân tộc: Kinh
5. Nguyên quán : Thôn Quảng Phúc - Xã Yên Phong - Huyện Yên Mô - Tỉnh Ninh Bình
6. Hộ khẩu thường trú : Thôn Quảng Phúc - Xã Yên Phong - Huyện Yên Mô- Tỉnh Ninh Bình.
7. Tên di sản văn hóa phi vật thể năm giữ: Nghệ thuật trình diễn dân gian (Hát xẩm, hát chèo và Sử dụng nhạc cụ dân tộc: Trống)
8. Năm bắt đầu thực hành di sản phi vật thể : 1965 (55 năm)
9. Điện thoại di động: 0819174556
10. Địa chỉ liên hệ: Thôn Quảng Phúc - Xã Yên Phong - Huyện Yên Mô- Tỉnh Ninh Bình.

11. Số lượng học trò đã truyền dạy được: 41 học sinh
12. Học trò tiêu biểu:
  1. Vũ Thị Thu Hương, Câu lạc bộ Xẩm Yên Phong - Huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình
  2. Bùi Công Sơn, Câu lạc bộ Xẩm Yên Phong- Huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình.

II. QUÁ TRÌNH HỌC NGHỀ VÀ THAM GIA THỰC HÀNH DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ

Sinh ra và lớn lên ở vùng quê Yên Mô, là cái nôi của nghệ thuật hát xẩm. Huyện Yên Mô từng nổi tiếng có nghệ nhân hát xẩm, nghệ sĩ ưu tú Hà Thị Cầu có thể tự sáng tác, tự trình diễn nhạc cụ và biểu diễn một cách nhuần nhuyễn mang lại "linh hồn" cho loại hình nghệ thuật độc đáo này. Tuy nhiên, nghệ nhân Hà Thị Cầu đã qua đời năm 2013 do tuổi cao. Ngoài nghệ thuật hát xẩm, Yên

Mô còn là nơi lưu giữ nghệ thuật hát chèo, hát văn. Tự hào với truyền thống nhân văn của quê hương, người Yên Mô luôn tìm tòi, rút ra những bài học kinh nghiệm quý báu để bảo tồn, phát huy giá trị văn hoá truyền thống của mình.

Ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường tôi đã đam mê Trống chèo, Trống xẩm và các làn điệu chèo, xẩm. Không được đào tạo bài bản, bản thân tự học hỏi, mày mò và chơi Trống theo các làn điệu chèo, điệu xẩm cho trẻ con trong làng. Dần dần tôi chơi được các bài dễ, đến khó và trở thành kỹ năng.

Năm 1967, tôi được Cố nghệ nhân Hà Thị Cầu truyền dạy kỹ năng trống xẩm, hát các làn điệu xẩm. Tuy nhiên, không phải ai hiểu xẩm, yêu xẩm cũng hát được xẩm và có được thành công từ hát xẩm lại càng khó. Nó đòi hỏi người hát ngoài năng khiếu về thanh nhạc cần có sự trải nghiệm để thẩm được những ngón rung, nhấn của đàn nhị, trống xẩm mỗi khi hòa cùng nhịp trống, phách. Và nhạc cụ không thể thiếu trong Xẩm là Nhị và Trống xẩm. Tôi đã tìm hiểu, học hát xẩm đồng thời sử dụng Trống để phụ họa cho các làn điệu.

Năm 1968, tôi tham gia đội văn nghệ của Hợp tác xã nông nghiệp. Những kiến thức tích lũy được, tôi thực hành và hướng dẫn cho mọi người cùng học. Tôi tham gia các hoạt động văn hóa tại địa phương, tham gia các Liên hoan, cuộc thi nghệ thuật quần chúng do các ngành, các cấp trong tỉnh và các cuộc thi do Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức và giành nhiều giải thưởng.

Huyện Yên Mô, tỉnh Ninh Bình được coi là một trong những cái nôi của nghệ thuật hát xẩm. Tuy nhiên, do nhiều nguyên nhân, loại hình âm nhạc dân tộc này có lúc đã bị lãng quên. Nhằm bảo tồn, lưu giữ và phát huy giá trị của loại hình nghệ thuật đang có nguy cơ bị thất truyền, từ năm 2011, Ủy ban Nhân dân tỉnh Ninh Bình đã phê duyệt Đề án “Khôi phục, bảo tồn và phát triển nghệ thuật hát Xẩm”. Đề án được giao cho Nhà hát chèo Ninh Bình phối hợp với Ủy ban Nhân dân huyện Yên Mô thực hiện.

Để thực hiện mục tiêu này, Ủy ban Nhân dân tỉnh Ninh Bình đã mời các nghệ nhân, nghệ sỹ ưu tú ở Trung ương và địa phương sưu tầm các làn điệu, các bài hát xẩm cổ truyền, biên soạn chương trình và trực tiếp truyền dạy nghệ thuật hát xẩm cho các diễn viên, nhạc công Nhà hát chèo Ninh Bình, các diễn viên quần chúng ở huyện Yên Mô. Coi đây là cơ hội để học tập và phát huy những kiến thức mình đã có, tôi tích cực học tập và truyền đạt lại cho những thế hệ kế tiếp. Theo đó, từ năm 2011 đến nay, huyện Yên Mô đã tổ chức nhiều lớp truyền dạy hát xẩm miễn phí cho học sinh và cho người yêu thích bộ môn này. Ngoài dạy cho học sinh, huyện Yên Mô còn tổ chức dạy hát xẩm cho giáo viên thanh

nhạc của các trường tiểu học, trung học cơ sở trên địa bàn nhằm đưa bộ môn nghệ thuật truyền thống này vào trường học mà lớp học này tôi là người trực tiếp tham gia giảng dạy.

Năm 2018, huyện Yên Mô tiếp tục mở lớp truyền dạy nhạc cụ hát xẩm. Đây là lớp học chuyên về truyền dạy nhạc cụ hát xẩm với mong muốn xây dựng được lớp nhạc công trẻ kế cận, trong tương lai có thể phát huy loại hình văn hóa phi vật thể hát xẩm. Lớp học được tổ chức trong 2 tháng cho gần 40 học viên, là hội viên các câu lạc bộ hát chèo, hát xẩm trong huyện. Lớp học này tôi cũng là người trực tiếp tham gia giảng dạy nhạc cụ Trống. Các học viên được truyền dạy cách sử dụng các nhạc cụ về đàn nhị, trống mảnh và sênh là 3 nhạc cụ quan trọng trong biểu diễn hát xẩm. Sau khi được truyền nghề, các học viên tham gia dàn dựng, biểu diễn chương trình hát xẩm nhằm giới thiệu, quảng bá sâu rộng nghệ thuật hát xẩm tới công chúng và truyền nghề cho lớp trẻ kế cận đồng thời tham gia nhiều các cuộc thi, liên hoan nghệ thuật quần chúng trong và ngoài tỉnh đạt nhiều giải thưởng. Các học trò của tôi cũng trưởng thành và tham gia nhiều các cuộc thi nghệ thuật đạt các giải thưởng như cháu: cháu Bùi Công Sơn đạt Giải A, cháu Vũ Thị Thu Hương đạt giải B tại Liên hoan hát Xẩm khu vực Miền Bắc năm 2019.

Cho đến nay, phong trào văn nghệ của huyện phát triển mạnh mẽ, toàn huyện Yên Mô đã thành lập được trên 20 câu lạc bộ (CLB) và đội xẩm và chèo đi vào hoạt động thường xuyên, thu hút đông đảo nhân dân tham gia. Trung bình mỗi CLB có từ 15 - 27 hội viên tham gia hoạt động thường xuyên, bài bản, sinh hoạt thường kỳ một tháng hai lần, tạo ra sân chơi lành mạnh, bổ ích cho nhân dân. Hiện tại, từ các xã có phong trào hát xẩm phát triển mạnh mẽ nhất trong huyện như: Khánh Thịnh, Yên Phong, Yên Nhâm, Yên Hòa, Yên Mạc, UBND huyện Yên Mô đã xây dựng kế hoạch thực hiện Đề án hàng năm tổ chức "Liên hoan các câu lạc bộ hát xẩm và chèo". Huyện đã tổ chức thành công liên hoan hát xẩm, hát chèo của huyện với gần 200 diễn viên, nhạc công của 11 CLB (thuộc 9 xã), đại diện cho các CLB tham gia.

Đến nay, tuy tuổi cao, sức yếu nhưng niềm đam mê nghệ thuật và mong muốn đóng góp công sức để bảo vệ, phát huy giá trị văn hóa phi vật thể của địa phương nói riêng và của Việt Nam nói chung vẫn thôi thúc tôi tham gia và truyền dạy những hiểu biết của mình về xẩm, về chèo, trống chèo, trống xẩm, với mong muốn những thế hệ kế tiếp, gìn giữ, phát huy những giá trị nhân văn tốt đẹp mà cha ông đã để lại.

III. TRI THỨC VÀ KỸ NĂNG ĐANG NĂM GIỮ:

Có mặt trong nghệ thuật hát Xẩm, hát Chèo, hát văn không thể không có nhạc cụ Trống.Trống con dùng để giữ nhịp cho hát, cho múa và đệm cho câu hát.

Ngoài các hiểu biết và kỹ năng về hát Chèo, hát Văn, hát Xẩm tôi đang nắm giữ các kỹ thuật Trống. Hiện nay đang thực hành và truyền dạy cho các Câu lạc bộ hát chèo, hát xẩm trên địa bàn huyện

IV. KHEN THƯỞNG

- Huy chương vì sự nghiệp văn hóa quần chúng của Bộ Văn hóa Thông tin
- Giấy khen của UBND huyện Yên Mô (Cá nhân đạt thành tích trong Hội diễn nghệ thuật tỉnh Ninh Bình năm 2003)
- Giấy khen của Đài truyền hình Việt Nam (Cá nhân đạt thành tích trong Liên hoan tiếng hát dân ca Việt Nam năm 2005)
- Huy chương vàng tại Liên hoan nghệ thuật quần chúng xây dựng đời sống văn hóa nông thôn mới năm 2013 do Cục Văn hóa cơ sở, Bộ VHTTDL tổ chức.

V. KỶ LUẬT

- Không

Tôi cam kết chịu trách nhiệm về tính xác thực của thông tin đã kê khai và thực hiện đúng trách nhiệm, nghĩa vụ của bản thân theo quy định của pháp luật về thi đấu, khen thưởng và di sản văn hóa sau khi được phong tặng danh hiệu “ Nghệ nhân ưu tú”./.

Yên Phong, ngày...25 tháng..5..năm 2020

XÁC NHẬN CỦA UBND XÃ NƠI CỦ TRÚ

Yên Phong, ngày...24 tháng..5..năm 2020

Người khai

Măng
Vũ Xuân Măng

Ninh Bình, ngày.....tháng.....năm 2020

Xác nhận của Giám Sát văn hóa và Thể thao tỉnh Ninh Bình